

Przedmiotowy System Oceniania z Historii

obowiązujący w Gimnazjum nr 9 im. Marii Skłodowskiej – Curie

w Dąbrowie Górniczej

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII MA CELU WSPIERANIE ROZWOJU INTELEKTUALNEGO I OSOBOWOŚCIOWEGO UCZNIĄ

1. **Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).**
Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel informuje ucznia o:
 - wymaganiach niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii, wynikających z realizowanego programu nauczania, zawartych w niniejszym PSO,
 - sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
 - warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana **rocznej** oceny klasyfikacyjnej z historii,
2. **Na prośbę ucznia, lub jego rodziców (prawnych opiekunów), nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę uwzględniając wymagania zawarte w przedmiotowym systemie oceniania z historii.**
3. **Na ocenę osiągnięć ucznia nie ma wpływu jego zachowanie, wygląd, światopogląd i wcześniejsze osiągnięcia szkolne.**
4. **Nauczyciel w trakcie semestru nie może zmieniać zasad oceniania oraz wymagań programowych ustalonych na początku semestru nauczania. Zmiana wymagań może nastąpić z początkiem następnego semestru/roku szkolnego.**
5. **Na lekcjach historii ocenie podlegają następujące obszary aktywności uczniów:**
 - umiejętność swobodnego formułowania zdań,
 - kształtowanie języka charakterystycznego dla historii,
 - rozwiązywanie problemów,
 - poprawność posługiwania się pojęciami historycznymi (ze zrozumieniem),
 - rzeczowość wypowiedzi,
 - stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych,
 - aktywność na lekcji
 - praca w grupach.
 - wkład pracy ucznia,
 - sposób prowadzenia zeszytu ćwiczeń
6. **Sprawdzanie osiągnięć uczniów odbywa się poprzez następujące formy aktywności:**

a. Wypowiedzi pisemne w formie:

- pisemne prace klasowe (sprawdzian 1 godz. lekcyjna):
 - pisemne prace klasowe (sprawdziany 1 godz.) zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem i odnotowane w dzienniku lekcyjnym danej klasy z kolejnym numerem,
 - sprawdzoną i ocenioną pracę pisemną uczeń otrzymuje do wglądu najpóźniej po upływie dwóch tygodni od daty pisania pracy, w sytuacjach losowych termin oddania prac może być wydłużony,
 - sprawdzone pisemne klasowe (sprawdziany) są omawiane – nauczyciel przedstawia kryteria ocen i wyniki prac, fakt ten odnotowuje w dzienniku,
 - prace pisemne przechowywane są w szkole do końca danego roku szkolnego (do ewentualnego wglądu dla rodziców i nadzoru pedagogicznego wraz z podanymi kryteriami oceniania),
 - poprawa pracy klasowej (sprawdzianu) jest dobrowolna i następuje tylko wtedy, gdy uczeń otrzymał ocenę **niedostateczną**. Uczeń pisze ją tylko raz, w terminie nie później niż 2 tygodnie od oddania prac,
 - w przypadku niepisania przez ucznia pracy klasowej (usprawiedliwiona nieobecność w szkole) lub gdy uczeń w uzasadnionym przypadku został zwolniony przez nauczyciela z pisania pracy, uczeń ma obowiązek zaliczenia danej partii materiału w formie pisemnej lub ustnej (umowa z nauczycielem) w ciągu dwóch tygodni od daty pisania przez klasę danej pracy klasowej (sprawdzianu). Niewypełnienie tego obowiązku jest równoznaczne ze wstawieniem oceny niedostatecznej bieżącej,
 - w wyjątkowych sytuacjach losowych termin zaliczenia pracy przez ucznia, po wcześniejszym uzgodnieniu, może być przez nauczyciela przesunięty.

W razie przełożenia pracy klasowej (sprawdzianu) na prośbę uczniów, w uzasadnionych przez nich okolicznościach, termin pisania sprawdzianu przypada na kolejnej lekcji historii.

- **sprawdziany (10 – 20 min.) tzw. kartkówki**
 - mogą obejmować materiał maksymalnie 3 ostatnich lekcji, mogą być przeprowadzane bez uprzedzenia. Sprawdzone i ocenione prace uczniowie otrzymują najpóźniej po upływie dwóch tygodni od daty pisania sprawdzianu. Kartkówki nie podlegają poprawie i nie są zaliczane przez ucznia w przypadku nie pisania.
- **prace długoterminowe**
- **prace projektowe**
- **prace domowe**
 - uczeń może raz w semestrze zapomnieć odrobić pracę domową, nieodrobienie pracy domowej powinno być zgłoszone nauczycielowi przed lekcją, uczeń ma obowiązek uzupełnienia pracy domowej i przedstawienia jej na najbliższych zajęciach,
 - niedopełnienie tego obowiązku równać się będzie wystawieniu oceny niedostatecznej bieżącej.
- **W przypadku wszystkich prac pisemnych nauczyciel zobowiązany jest do poprawiania błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych.**
- **Wymienione błędy mają wpływ na oceny cząstkowe:**
- **uczeń może popełnić do 3 błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych,**
- **uczeń, który popełnił większą ilość błędów niż dopuszczalna granica traci 1 punkt,**
- **uczeń, który ma dostosowanie wymagań edukacyjnych na podstawie opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej – dysleksja, dysgrafia może popełnić do 5 błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych,**
- **uczeń, który popełnił większą ilość błędów niż dopuszczalna granica traci 1 punkt**

b. Wypowiedzi ustne ucznia na lekcjach bieżących, powtórzeniowych i syntetyzujących, sprawdzające wiedzę i umiejętności w zakresie rozumienia związków liniowych i synchronistycznych, wnioskowania, porównywania, dostrzegania analogii historycznych i związków między teraźniejszością a przeszłością.

- uczeń może być zapytany przez nauczyciela z trzech ostatnich lekcji tzn. ma obowiązek być przygotowanym do wypowiedzi ustnej z trzech ostatnich lekcji na każdą lekcję historii bez względu na liczbę godzin historii tygodniowo.

c. Praca w grupach.

d. Aktywność.

- na lekcjach historii aktywność uczniów będzie oceniana w formie plusów („+”)
 - pięć plusów -bardzo dobry (5)

e. Wkład pracy ucznia.

f. Znajomość i umiejętność posługiwania się mapą.

g. Przygotowanie się do lekcji:

- uczeń ma prawo zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie do zajęć (nie dotyczy to prac klasowych (sprawdzianów), lekcji owtórzeniowych oraz zajęć, na których wystawiana jest ocena śródroczna/końcowa klasyfikacyjna) uwzględniając tygodniową liczbę godzin przeznaczoną na realizację danego przedmiotu;
- dwa nieprzygotowania w semestrze w przypadku realizacji przedmiotu w ciągu 2 godzin w tygodniu;

h. Aktywność poza lekcjami danego przedmiotu:

* za udział w konkursach i olimpiadach historycznych uczeń otrzymuje oceny częściowe:

- miejsce I – III – celujący
- miejsce IV – VI – bardzo dobry
- miejsce VII – X – dobry

Uzyskanie statusu laureata Wojewódzkiego Konkursu Historycznego kwalifikuje do wystawienia celującej oceny rocznej.

8. Ustala się następującą hierarchię ocen z historii:

- 1. prace klasowe (sprawdziany) godzinne
- 2. odpowiedź ucznia,
- 3. kartkówki,
- 4. aktywność,
- 5. praca w grupach,
- 6. praca domowa.

9. Inne postanowienia:

1. W wyjątkowych sytuacjach losowych uczeń może być zwolniony z pisania pracy klasowej, sprawdzianu lub z odpowiedzi ustnej, decyzję podejmuje nauczyciel na prośbę ucznia lub jego rodzica (prawnego opiekuna).
2. Jeżeli w czasie sprawdzianu lub odpowiedzi ustnej uczeń korzysta z tzw. ściągki lub podpowiedzi, a zostanie to stwierdzone przez nauczyciela (np. znalezienie ściągki u ucznia), uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, bez możliwości poprawy tej oceny.
3. Obowiązkowo na każdej lekcji uczeń musi posiadać zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń) i podręcznik. W razie ich braku nauczyciel może wstawić ocenę niedostateczną bieżącą.
4. Ocena roczna klasyfikacyjna uwzględnia osiągnięcia ucznia z obu semestrów.

10. Na lekcjach historii stosowana jest następująca skala ocen klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych:

stopień celujący – 6 cel
stopień bardzo dobry – 5 bdb
stopień dobry – 4 db
stopień dostateczny – 3 dst
stopień dopuszczający – 2 dop
stopień niedostateczny – 1 ndst

Dopuszcza się wystawiania bieżących ocen cząstkowych z plusami i minusa

- **0 – 39% - niedostateczny**
- **40 – 50 % - dopuszczający**
- **51%- 74% - dostateczny**
- **75% - 89% - dobry**
- **90% - 97% - bardzo dobry**
- **98% = 100% - celujący**

lub 91% plus zadanie na ocenę celującą

Powyższy sposób sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów może ulec zmianie w zależności od stopnia trudności realizowanych treści nauczania.

12. Standardy oceniania wypowiedzi ustnych:

niedostateczny (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie udziela odpowiedzi na pytania postawione przez nauczyciela, nawet przy jego pomocy

dopuszczający (2) otrzymuje uczeń, który:

- udziela odpowiedzi na pytania i wykazuje podstawowe umiejętności o niewielkim stopniu trudności przy pomocy nauczyciela

dostateczny (3) otrzymuje uczeń, który:

- zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne i umiejscawia najważniejsze wydarzenia historyczne w czasie i przestrzeni,
- dokonuje analizy podstawowych tekstów źródłowych,
- pracuje z mapą,
- wykazuje się myśleniem przyczynowo – skutkowym na wybranym przykładzie,
- tylko częściowo wykazuje się samodzielnością

dobry (4) otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania podstawowe i częściowo ponadpodstawowe,
- potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy,
- prawidłowo formułuje wnioski,
- wykazuje się dobrą znajomością mapy historycznej

bardzo dobry (5) otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania podstawowe i ponadpodstawowe,
- prawidłowo interpretuje procesy historyczne,
- samodzielnie udziela odpowiedzi na wszystkie postawione pytania,
- zdobytą wiedzę potrafi stosować w nowych sytuacjach,
- rozwiązuje samodzielnie zadania problemowe

13. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z historii:

- Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel zobowiązany jest wpisać do dziennika i poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanych dla niego ocenach klasyfikacyjnych z przedmiotu.
- W ciągu ww.miesiąca uczeń, rodzice /opiekunowie prawni mają prawo wystąpić do nauczyciela przedmiotu w formie pisemnej(wniosek z uzasadnieniem) o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej, pod warunkiem, że oceny bieżące, zgodnie z przyjętą w niniejszym PSO hierarchią ocen oraz ocena śródroczna, uzasadniają możliwość uzyskania wyższej oceny niż przewidywana.

- W przypadku uwzględnienia wniosku przez nauczyciela, w terminie uzgodnionym z nauczycielem, uczeń pisze sprawdzian obejmujący treści nauczania z całego roku szkolnego lub semestru, sprawdzian jest opracowany na ocenę wyższą o jeden stopień niż ocena przewidywana, z którą uczeń wcześniej został zapoznany przez nauczyciela.

14. Uczeń lub jego rodzice/prawni opiekunowie mogą zgłosić zastrzeżenie (skargę) w formie pisemnej z uzasadnieniem do Dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że ocena klasyfikacyjna z historii została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno – wychowawczych.

* dyrektor rozpatruje w terminie 3 dni zastrzeżenie (skargę) po złożeniu jego (jej) w sekretariacie szkoły,

* dyrektor szkoły sprawdza zasadność zastrzeżenia(skargi) i w przypadku uznania zasadności zastrzeżenia (skargi) Dyrektor szkoły powiadamia w formie pisemnej ucznia lub jego rodziców/prawnych opiekunów w terminie 4 dni od złożenia zastrzeżenia(skargi) o sposobie i terminie ustalenia oceny klasyfikacyjnej z historii.

15. Dostosowanie wymagań:

* Nauczyciel jest zobowiązany na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej lub na podstawie opinii niepublicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym niepublicznej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu, wynikających z realizowanego programu nauczania, do indywidualnych potrzeb psychofizycznych, edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.

* W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.

16. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu:

<i>Stopień</i>	<i>Opanowane umiejętności i aktywność</i>	<i>Posiadana wiedza</i>
<p>Celujący (6)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spełnia wymagania na ocenę „bardzo dobry”, • aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym, • samodzielnie rozwiązuje problemy omawiane w czasie lekcji; jest inicjatorem rozwiązywania problemów i zadań w pracy pozalekcyjnej, • potrafi samodzielnie dotrzeć do różnych źródeł i informacji, i w oparciu o nie rozszerzyć swą wiedzę historyczną, • potrafi uporządkować zebrany materiał, przechowywać go i wykorzystywać, • potrafi na forum klasy zaprezentować wyniki swych prac poznawczych, • zna i rozumie podstawowe pojęcia historyczne, poprawnie posługuje się kategoriami historycznymi (myślenie przyczynowo – skutkowe), • wyraża własne zdanie, popiera je właściwą i logiczną argumentacją, • biegle posługuje się mapą, szkicem, planem sytuacyjnym, • uczestniczy w konkursach , olimpiadach historycznych i osiąga sukcesy na szczeblu wojewódzkim, albo krajowym. 	<p>Posiada szeroką wiedzę i potwierdza ją w toku pracy lekcyjnej i pozalekcyjnej, Biegle wykorzystuje zdobytą wiedzę, by twórczo rozwiązać nowy problem.</p>

<p>Bardzo dobry (5)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, • dociera samodzielnie do źródeł i informacji wskazanych przez nauczyciela, • aktywnie uczestniczy w lekcji, • postawione problemy i zadania rozwiązuje w sposób samodzielny, • rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, • potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach, • biegle posługuje się mapą, szkicem, planem sytuacyjnym, • dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń historycznych, • poprawnie posługuje się poznanymi pojęciami, • potrafi uporządkować zebrany materiał , przechować go i właściwie wykorzystywać, • uczestniczy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach i olimpiadach historycznych. 	<p>Opanował pełny zakres wiedzy określony programem nauczania.</p>
<p>Dobry (4)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi korzystać z zaprezentowanych na lekcji źródeł informacji, • postawione typowe zadania teoretyczne lub praktyczne rozwiązuje samodzielnie, • aktywnie uczestniczy w lekcji, • dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń historycznych, • dobrze posługuje się mapą historyczną, szkicem, planem sytuacyjnym, • posługuje się poznanymi pojęciami historycznymi, • podejmuje się wykonania zadań o charakterze dobrowolnym. 	<p>Opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie w stopniu przekraczającym wymagania podstawowe.</p>
<p>Dostateczny (3)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności, • podejmuje się samodzielnego wykonania zadania o średnim stopniu trudności, • posługuje się mapą historyczną, szkicem, planem sytuacyjnym, • wykazuje znajomość pojęć historycznych, • w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadawalającym. 	<p>Opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie w stopniu nie przekraczającym wymagań podstawowych.</p>

<p>Dopuszczający (2)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posiada luki w wiadomościach, jednak po korekcie nauczyciela potrafi wykonać polecenia wymagające zastosowania umiejętności przewidzianych w programie: <ul style="list-style-type: none"> - szeregowanie wydarzeń w ciągach chronologicznych, - dostrzeganie związków między przyrodą, osadnictwem, gospodarką i kulturą, - rozróżnianie podstawowych typów źródeł informacji historycznej, - rozumienie prostego trkstu źródłowego, • włącza się do pracy pod kierunkiem nauczyciela, • jest biernym uczestni,iem zajęć, ale nie przeszkadza w ich prowadzeniu, • potrafi przy dużej pomocy nauczyciela odtworzyć efekty pracy kolegów i odwzorować zaprezentowane przez innych elementy wiedzy, • potrafi przy pomocy nauczyciela wyjaśnić znaczenie prostych pojęć historycznych. 	<p>Uczeń dysponuje niepełną, fragmentaryczną wiedzą określoną programem nauczania. Poważne braki w obszarze wiedzy historycznej nie przekreślają możliwości dalszej nauki, uczeń może je usunąć w dłuższym okresie.</p>
<p>Niedostateczny (1)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania treści faktów historycznych, elementarnych pojęć historycznych i prostych umiejętności, • nie potrafi powtórzyć nawet fragmentów opracowanego na lekcji materiału historycznego, • nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi, a także ich przyczyn i skutków, • nie zna podstawowych pojęć, • omawia wykonywania zadań postawionych przez nauczyciela lub realizowanych przez grupę, • swoją postawą uniemożliwia pracę innym. 	<p>Braki wiedzy są na tyle duże, iż nie rokują one nadziei na ich usunięcie, nawet w dłuższym okresie przy pomocy nauczyciela. Wyraźny brak zainteresowania przedmiotem. Nie zna podstawowych pojęć historycznych. Braki uniemożliwiają uczniowi kontynuację nauki w klasie programowo wyższej.</p>

Nauczyciele : Aleksandra Iwan, Marta Gaj